

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPROGRAMMA 2015-2018

Samenwerken aan een veilige stad

Voorwoord

1. Inleiding

2. Veiligheid in Dordrecht

- 2.1 Inleiding
- 2.2 Veiligheidsbeeld Dordrecht
- 2.3 Ambities en doelstellingen
- 2.4 Uitgangspunten

3. Thema's en prioriteiten

- 3.1 Veilig in de buurt
 - 3.1.1. Woonoverlast & kwetsbare personen
 - 3.1.2. Drank en drugsoverlast
 - 3.1.3. Geweld in huiselijke kring en kindermishandeling
 - 3.1.4. Woninginbraak (High Impact Crimes)
 - 3.1.5. Fietsdiefstal
 - 3.1.6. Autoinbraak
- 3.2 Jeugd
 - 3.2.1. Jeugdoverlast en jeugdgroepen
 - 3.2.2. Kwetsbare jongeren
 - 3.2.3. Middelengebruik jongeren
 - 3.2.4. Social media jongeren
- 3.3. Ondernijning/georganiseerde criminaliteit
- 3.4. Fysieke veiligheid
 - 3.4.1. Rampenbestrijding en crisisbeheersing
 - 3.4.2. Externe veiligheid
 - 3.4.3. Brandveilig leven
 - 3.4.4. Verkeersveiligheid
 - 3.4.5. Waterveiligheid
- 3.5. Overige prioriteiten
 - 3.5.1. Veiligheid Winkelgebieden en Bedrijventerreinen
 - 3.5.2. Veilig Publieke Taak
 - 3.5.3. Informatie Veiligheid

4. Integrale Handhaving 2015-2018

- 4.1. Inleiding
- 4.2. Visie en uitgangspunten

5. Uitvoering en organisatie

- 5.1. Bestuurlijke coördinatie
- 5.2. Ambtelijke coördinatie
- 5.3. Communicatie
- 5.4. Planning

Voorwoord

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsprogramma 2015-2018. Het thema veiligheid en leefbaarheid heeft veel raakvlakken met andere beleidsvelden en is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met onze veiligheidspartners. Dordrecht is de laatste jaren veiliger geworden. Door de samenwerking en enorme inzet van zorginstellingen, politie, toezicht, woningcorporaties en bewoners wordt in de aandachtsgebieden veel minder overlast, onveiligheid en verloedering ervaren.

Dat is onder andere terug te vinden in het cijfer dat inwoners van Dordrecht geven voor de veiligheid in de stad: een 7; dat is een ruime voldoende. Vergeleken met andere grote gemeenten in Nederland is dat bovengemiddeld. En daar zijn we trots op. Dit is echter geen reden om achterover te leunen. Het gevoel van veiligheid is dan wel toegenomen onder Dordtenaren, maar over allerlei vormen van onveiligheid, overlast en criminaliteit maken zij zich wel meer zorgen.

Veiligheid is een basisbehoefte, een veilig thuis, een veilige werk- en leefomgeving, een veilig land om in te wonen. Er zijn echter situaties of omstandigheden waarin veiligheid niet vanzelfsprekendheid is en waar overlast, misdrijven en criminaliteit een ingrijpende impact hebben op de persoonlijke leefomstandigheden van mensen. Het is zaak om ook de komende jaren forse inspanningen te leveren om de veiligheid in Dordrecht op het huidige –bovengemiddelde- niveau te houden en waar het kan, te verbeteren. Zo krijgen bijvoorbeeld woon- en jeugdoverlast, geweld in huiselijke kring en kindermishandeling, ondermijning, externe veiligheid, waterveiligheid, veilig werken in publieke functies en sociale media onder jongeren prioriteit.

Werken aan leefbaarheid en veiligheid vraagt om inspanning en betrokkenheid van veel partijen, zoals gemeentelijke diensten, politie, openbaar ministerie, zorginstellingen en woningbouwverenigingen. Maar ook van inwoners, ondernemers en organisaties. Zij worden vaker aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid. Zij kunnen bijvoorbeeld onveilige situaties melden en zelf maatregelen nemen. Anderzijds kunnen zij rekenen op een gemeente die investeert in veiligheid door sociale en fysieke investeringen, beheer en onderhoud en toezicht en handhaving. En zo blijven we samenwerken aan een veilige stad.

Burgemeester Drs. A.A.M. Brok

Wethouder R.E.C. Reynvaan

Integrale Veiligheid

Leefbaarheid en Veiligheid

1. Inleiding

Dordrecht is de afgelopen jaren veiliger geworden. Bewoners geven de veiligheid gemiddeld een 7 en cijfers van de politie maken een positieve ontwikkeling door. Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijke stad met vitale wijken. Echter, een garantie op veiligheid bestaat niet. En waar nodig treden wij op als de openbare orde in het geding is. Werken aan een vitale, zorgzame en krachtige stad doen we samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke- en veiligheidspartners. Deze samenwerking heeft goede resultaten opgeleverd voor de veiligheid in onze stad. De betrokkenheid is enorm. Deze succesvolle samenwerking houden we vast in de komende periode en bouwen wij waar mogelijk uit.

In artikel 38b van de Politiewet is bepaald dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente op het terrein van de veiligheid nastreeft. De gemeente heeft de regierol op lokaal veiligheidsbeleid. Om deze goed te kunnen vervullen stellen wij een Integraal Veiligheidsprogramma (IVP) op. Met het IVP geeft de gemeente sturing aan het lokale veiligheidsbeleid.

Het Integraal Veiligheidsprogramma 2011-2014 loopt af

In 2011 stelde de gemeenteraad van Dordrecht het Integraal Veiligheidsprogramma (IVP) 2011-2014 vast. Het derde IVP had als centrale doelstelling: Dordrecht moet een veilige stad zijn, waar inwoners zich veilig voelen.

Anno 2014 levert dit globaal het volgende beeld op:

- De veiligheid in Dordrecht is, ten opzichte van de 32 grootste gemeenten in Nederland, bovengemiddeld.
- Het rapportcijfer voor de veiligheid van de inwoners van Dordrecht heeft zich in de afgelopen jaren positief ontwikkeld van een 6,7 in 2009 naar een 7,0 in 2014.
- Het aantal misdrijven in 2013 is ten opzichte van 2012 gedaald met 12%.
- Het aantal overlast meldingen bij de politie is ten opzichte van 2012 gedaald met bijna 10%.

Het nieuwe IVP bevat een selectie van prioriteiten

Voor het IVP 2015-2018 is –net als voorgaande IVP's- gebruik gemaakt van de methode Kernbeleid Veiligheid van de VNG. Dit is inmiddels (vrijwel) een landelijke geaccepteerde standaard die recht doet aan de vele thema's binnen het veiligheidsdomein. Voor de totstandkoming van dit IVP is –op basis van het Kernbeleid en het veiligheidsbeeld in Dordrecht - in overleg met de betrokken professionele partners een selectie gemaakt van de prioriteiten voor de komende vier jaar. De gekozen prioriteiten vormen de basis voor het voorliggende veiligheidsbeleid. Bewoners en ondernemers worden betrokken in de uitvoeringsfase.

Leeswijzer

In het eerstvolgende hoofdstuk vindt u informatie over het huidige veiligheidsbeeld van Dordrecht en zijn de doelstellingen en uitgangspunten van het Dordtse veiligheidsbeleid beschreven.

In hoofdstuk 3 zijn de geprioriteerde thema's uitgewerkt. Voor elk thema zijn doelen geformuleerd. Hoofdstuk 4 beschrijft de visie op handhaving en in het laatste hoofdstuk is de uitvoering en organisatie van het IVP beschreven.

2. Veiligheid in Dordrecht

2.1. Inleiding

Het veiligheidsbeleid ontwikkelt zich tot een brede en samenhangende aanpak

De traditionele verantwoordelijkheid van de burgemeester voor de openbare orde is aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven veiligheidsbeleid. Veiligheid is daarmee een collegebrede aangelegenheid geworden.

De noodzaak het beleid in samenhang en in samenwerking vorm te geven wordt in de komende jaren alleen maar sterker.

Het Rijk hevelt kerntaken op het gebied van jeugd, zorg en participatie over naar de gemeenten. Deze decentralisaties biedt de gemeente mogelijkheden om een effectiever beleid te voeren, waarbij het veiligheids- en zorgbeleid elkaar zullen versterken. Nu wij zeggenschap hebben over praktisch het hele sociale terrein gaan wij de ondersteuning beter bundelen en dus efficiënter aanbieden. Professionals zijn in de buurt aanwezig, waardoor vroegsignalering beter ingebed kan worden. Samen met partners in de wijken pakken wij problemen aan.

Regionale samenwerking krijgt steeds meer vorm

De afgelopen jaren heeft de (sub-)regionale samenwerking op het gebied van veiligheid tussen gemeenten steeds meer vorm en inhoud gekregen. Het veiligheidsbeleid wordt op verschillende schaalniveaus vorm en inhoud gegeven. Zo is voor fysieke veiligheid, brandveiligheid en crisisbeheersing het schaalniveau van de veiligheidsregio ZHZ een belangrijk gegeven en vindt de samenwerking met de politie plaats op het niveau van de regio Eenheid Rotterdam.

Gemeenten houden gezamenlijk een aantal voorzieningen en arrangementen in stand, zoals het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) en het Veiligheidshuis (VHHZH).

Het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) faciliteert en ondersteunt de gemeenten bij het tegengaan van ondermijning.

RIEC Rotterdam heeft haar doelen, in afstemming met de deelnemende gemeenten, als volgt geformuleerd:

- Gezamenlijke invulling geven aan een geïntegreerde aanpak van de georganiseerde misdaad. Naast strafrechtelijk laten vervolgen van individuele daders en het ontmantelen van criminele samenwerkingsverbanden, worden bestuursrechtelijke interventies en fiscale handhaving ingezet.
- Voorkomen dat criminelen of criminele organisaties bewust of onbewust worden gefaciliteerd door de overheid en kunnen investeren in de reguliere economie.

Het Veiligheidshuis (VHHZH) faciliteert en ondersteunt gemeenten bij complexe persoons- en gebiedsgerichte problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden

Het veiligheidshuis is een samenwerkingsverband, waarbij de partners van justitie, zorg en gemeente samenwerken aan duurzame sociale veiligheid. Het VHHZH is er voor complexe situaties waarbij dwang, -, drang- en zorginterventies gelijktijdig en samenhangend worden ingezet om tot een adequate aanpak en probleemoplossing te komen.

Het Regionaal Beleidsplan Politie Eenheid Rotterdam 2015-2018 bevat de regionale prioriteiten

De gemeentelijke veiligheidsplannen van de 33 gemeenten in de Regio Eenheid Rotterdam, het beleid van het Openbaar Ministerie en de door de minister vastgestelde landelijke beleidsdoelstellingen vormen de basis voor het veiligheidsbeleid in deze regio. In het RVO (Regionaal Veiligheidsoverleg=regionale gezagsdriehoek) is besloten de aanpak van bepaalde vormen van criminaliteit en overlast op regionaal niveau te borgen en op dat niveau daarover afspraken te maken. Deze strategische prioriteiten zijn neergelegd in het Regionaal Beleidsplan Politie Eenheid Rotterdam 2015-2018.

Op het niveau van Zuid Holland Zuid wordt tevens beleid afgestemd tussen de 17 burgemeesters, het OM en de politie in het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO). Op ambtelijk niveau vindt afstemming plaats op zowel het niveau van de Drechtsteden, Zuid-Holland Zuid als de Politie Eenheid Rotterdam.

2.2. Veiligheidsbeeld Dordrecht

Inwoners van Dordrecht voelen zich steeds veiliger.

De veiligheid in de gemeente krijgt van de inwoners gemiddeld een 7, een ruime voldoende dus. Politiecijfers laten de afgelopen vier jaar een positieve ontwikkeling zien. Dit geldt ook voor het slachtofferschap van criminaliteit.

Het veiligheidsbeeld van de stad wordt gevormd door zowel naar de objectieve als subjectieve kant van veiligheid te kijken. Het objectieve deel wordt bepaald door de politiecijfers. Het subjectieve deel komt naar voren in de veiligheidsmonitor. Dit geeft een beeld van de veiligheidsbeleving in de stad..

Belevingscijfers blijven achter bij de politiecijfers. Een verklaring hiervoor is dat veiligheidsbeleving voor het algemene criminaliteitsniveau eigenlijk niet zo van belang is. Voor de beleving van veiligheid zetten vooral die

delicten zoden aan de dijk die mensen het signaal geven dat de sociale, fysieke en morele orde in hun omgeving in gevaar is.

Dordtenaren zijn positiever geworden over de 'verloedering van de fysieke omgeving' en 'de overlast van groepen jongeren'. Sociale overlast', 'bedreiging' en 'overlast van vermogensdelicten' zijn op hetzelfde niveau gebleven.

De veiligheid in Dordrecht is, ten opzichte van de 32 grootste gemeenten van Nederland, bovengemiddeld¹.

Dordtenaren zijn meer tevreden over het functioneren van de gemeente bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid dan gemiddeld in de G32. Wel maakt de gemiddelde Dordtenaar zich meer zorgen om allerlei vormen van onveiligheid, overlast en criminaliteit dan de gemiddelde inwoners van de G32. Dordtenaren denken wel veel vaker slachtoffer te worden van criminaliteit dan het gemiddelde van inwoners van een grote stad.

2.3. Ambities en doelstellingen

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijke stad met vitale wijken. Samen met onze inwoners, maatschappelijke organisaties en veiligheidspartners werken wij aan de veiligheid. Veiligheid gaat verder dan het aanpakken van criminaliteit alleen. De veiligheidsaanpak begint bij het voorkomen ervan. Dit vergt een combinatie van sociale en fysieke investeringen, beheer en onderhoud van de buitenruimte en vormen van toezicht en handhaving. Waar nodig treden wij op als de openbare orde in het geding is. Daartoe worden, indien nodig, burgemeestersbevoegdheden ingezet.

Samen met onze partners zetten wij stevig in op de veiligheid van de stad en streven daarbij naar behoud van het huidige bovengemiddelde veiligheidsniveau van Dordrecht.

Wij streven er naar om de veiligheid van de stad en de waardering daarvan door bewoners tenminste op hetzelfde bovengemiddelde- niveau van 2013 te houden. Waar mogelijk streven wij naar een verbetering. Door de decentralisaties verandert er met ingang van 2015 veel in het sociale domein. Wij verwachten dat deze ontwikkelingen de (ervaren) veiligheid onder druk kan zetten.

Om het huidige veiligheidsniveau in Dordrecht te handhaven, kunnen wij beslist niet achterover leunen. Samen met onze partners moeten wij ons fors blijven inspannen voor veiligheid in Dordrecht. Een aantal thema's heeft daarbij prioriteit. Voor deze geprioriteerde thema's hebben wij met onze partners doelen geformuleerd. Deze thema's en doelen vormen de basis van ons veiligheidsbeleid in de komende vier jaar. Daarnaast zijn er thema's zoals de veiligheid rondom het betaald voetbal en zedenzaken, die regulier worden opgepakt en blijft er aandacht voor nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld radicalisering.

Wij hebben voor de huidige raadsperiode de volgende doelstellingen voor veiligheid geformuleerd:

1. Handhaven van de waardering van de veiligheid door inwoners op het huidige, hoge niveau.
2. Stabiel houden van het aantal inwoners die slachtoffer zijn van een delict, op het huidige, lage niveau.
3. Handhaven van de waardering van de sociale veiligheid in de buurt op het huidige, hoge niveau.

Kengetal	0-waarde	Actuele waarde	Streefwaarde 2018
1. Rapportcijfer veiligheid in buurt (Veiligheidsmonitor)	7,0 (2013)	7,0	(7,0)
2. Percentage bewoners dat minimaal eenmaal slachtoffer is geworden van een geweldsdelict, vermogensdelict of vandalismedelict (Veiligheidsmonitor)	17,8% (2013)	17,8%	(17,8)
3. Percentage bewoners dat veel sociale overlast ervaart	8,3% (2013)	8,3%	(8,3)

¹ Ter vergelijking: Het rapportcijfer veiligheid in de buurt is voor Dordrecht een 7,0, het gemiddelde van de G32 een 6,9. Het percentage slachtoffers is in Dordrecht 17,8% terwijl het gemiddelde van de G32 22,8% is. Het percentage bewoners dat veel sociale overlast ervaart in Dordrecht is 8,3%, het gemiddelde van de G32 is 12,3%.

2.4. Uitgangspunten

De gemeente regisseert en voert uit

Naast het bepalen van het veiligheidsbeleid bestaat de gemeentelijke regierol. Deze gemeentelijke regierol bestaat vooral uit het in positie brengen van bewoners, ondernemers en partners. Wij zijn op de hoogte van de veiligheidsproblemen die er spelen. Wij zorgen er voor dat de juiste partners bij elkaar komen, in stelling worden gebracht en maken onderling afspraken over wie welke bijdrage aan de aanpak of de oplossing gaat leveren. Deze regisserende rol is vooral faciliterend. Wij zorgen voor sturing, kennis, netwerken en middelen die nodig zijn voor succesvolle samenwerking en het bereiken van gezamenlijke doelen.

De gemeente is zelf ook verantwoordelijk voor de uitvoering van taken en maatregelen. Deze taken en maatregelen liggen onder meer op het vlak van toezicht en handhaving van wettelijke regels en het uitvoeren van fysieke maatregelen. Daarnaast worden burgemeestersbevoegdheden ingezet zoals preventief fouilleren en opleggen van gebiedsverboden.

Afspraken maken over te leveren prestaties

De uitvoering van veiligheidsbeleid vindt plaats in afstemming en samenwerking met de interne en externe partners. Met de partners worden afspraken gemaakt over de te leveren prestaties. Deze afspraken vormen de basis voor de op te stellen actieplannen (zie hoofdstuk 5). Uitgangspunt is een gezamenlijke inspanning en gedeelde verantwoordelijkheid voor het bereiken van de beoogde doelstellingen.

Voor de uitvoering het IVP worden onder meer de volgende externe veiligheidspartners onderscheiden:

- Bewoners
- Ondernemers
- Maatschappelijke organisaties/zorgpartners
- Politie Eenheid Rotterdam
- Openbaar Ministerie (OM)
- Veiligheidsregio ZHZ (VRZHZ)
- Omgevingsdienst ZHZ (OZHZ)
- Veiligheidshuis ZHZ
- RIEC Rotterdam
- Onderwijsinstellingen
- Dienst Gezondheid en Jeugd
- Stichting Halt
- Veiligheidsalliantie Rotterdam (VAR)
- Rijksoverheid en Provincie

Naast de externe partners is veiligheid een verantwoordelijkheid van alle onderdelen van de gemeentelijke organisatie.

Samenwerken met inwoners en ondernemers in de stad leidt tot betere resultaten.

De gemeente vraagt iedereen mee te denken over en mee te werken aan de stad. De betrokkenheid van inwoners en ondernemers in de wijk en in de stad is groot. Zij geven aan welke problemen moeten worden aangepakt en helpen mee aan oplossingen. Hun wensen en ideeën staan centraal in onze aanpak. Wij stimuleren en versterken de eigen kracht van de burger en zijn sociale omgeving. Initiatieven van bewoners en ondernemers die de veiligheid vergroten faciliteren wij zoveel mogelijk.

De afgelopen periode hebben wij in Dordrecht geëxperimenteerd met de Rotterdamse methode Buurt Bestuurt. Bij Buurt Bestuurt gaan professionals in gesprek met bewoners en bekijken zij met elkaar welke afspraken gezamenlijk kunnen worden gemaakt om veiligheidsproblemen in de eigen omgeving aan te pakken. Afgesproken wordt wat mensen zelf kunnen doen in hun buurt en waar inzet van de gemeente en andere partners gewenst is. De methode Buurt Bestuurt is toepasbaar in Dordrecht als een van de manieren waarop wij Bewoners aan Zet vormgeven. Hieraan zijn wel voorwaarden verbonden. De belangrijkste voorwaarde is dat bewoners een veiligheidsprobleem ervaren in hun buurt waarover men 'buikpijn' heeft. Pas dan zijn bewoners te mobiliseren om samen met de professionals aan de slag te gaan.

Veiligheidsgevoel positief beïnvloeden

Om het veiligheidsgevoel positief te beïnvloeden pakken wij zichtbaar de gesignaleerde criminaliteit en -overlast aan en gaan wij gelijkwaardig het gesprek aan over de veiligheid. Wij communiceren op een zodanige manier over veiligheid en veiligheidsbeleid met de stad dat onveiligheidsgevoelens niet (nodeloos) worden versterkt. Een combinatie van helpende handen van de overheid en inwoners vormt de sleutel voor de vermindering van overlast, verloedering en criminaliteit, zowel feitelijk als in de beleving van burgers.

3. Thema's en prioriteiten

Ons streven om van het huidige bovengemiddelde veiligheidsniveau van Dordrecht in de komende vier jaar te behouden, betekent dat wij niet stil gaan zitten. Zoals eerder aangegeven, blijven wij stevig inzetten op de veiligheid in onze stad. Samen met onze partners hebben wij de volgende thema's benoemd die in de komende periode onze gezamenlijke prioriteit hebben:

3.1 Veilig in de buurt

- 3.1.1. Woonoverlast & kwetsbare personen
- 3.1.2. Drank- en drugsoverlast
- 3.1.3. Geweld in huiselijke kring en kindermishandeling
- 3.1.4. Woninginbraak (High Impact Crimes)
- 3.1.5. Fietsdiefstal
- 3.1.6. Autoinbraak

3.2. Jeugd

- 3.2.1. Jeugdoverlast en jeugdgroepen
- 3.2.2. Kwetsbare jongeren
- 3.2.3. Middelengebruik jongeren
- 3.2.4. Social media jongeren

3.3. Ondernijning/georganiseerde criminaliteit

3.4. Fysieke veiligheid

- 3.4.1. Rampenbestrijding en crisisbeheersing
- 3.4.2. Externe Veiligheid
- 3.4.3. Brandveilig leven
- 3.4.4. Verkeersveiligheid
- 3.4.5. Waterveiligheid

3.5. Overige Prioriteiten

- 3.5.1. Veiligheid Winkelgebieden en Bedrijventerreinen
- 3.5.2. Veilig Publieke Taak
- 3.5.3. Informatie Veiligheid

De thema's zijn nader uitgewerkt. Voor elk thema zijn –in overleg met onze partners- doelen geformuleerd. De geformuleerde doelen werken wij uit in tweejaarlijkse actieplannen.

3.1. Veilig in de buurt

3.1.1. Woonoverlast & kwetsbare personen

Doelen 2015-2018:

- Vaststellen van het te ambiëren niveau van sociale veiligheid in Dordrecht voor de periode 2015-2018.
- Streven naar het vastgestelde geambieerde niveau van sociale veiligheid in Dordrecht voor de periode 2015-2018.
- Anticiperen op de komst van nieuwe doelgroepen en zorgen voor een zachte landing van deze doelgroepen in wijken en buurten in Dordrecht.

Ongestoord woongenot is belangrijk voor de leefbaarheid en de veiligheidsbeleving van burgers. De veiligheidsmonitor wijst uit dat een kwart van de bevolking wel eens last heeft van zijn of haar burens. Dit wordt meestal onderling opgelost. Komen buurtbewoners er samen niet uit, dan is hulp via buurtbemiddeling mogelijk.

Het handelen van bepaalde risicogroepen kan de veiligheid (beleving) in een buurt echter behoorlijk beïnvloeden. De aandacht gaat hierbij vooral uit naar verwarde personen en personen met sociaal-psychische problematiek. Als gevolg van hun ziektebeeld veroorzaken zij relatief vaak en langdurig overlast.

De veranderingen ten gevolge van de decentralisaties op het gebied van jeugd, zorg en participatie kunnen de veiligheid in de stad onder druk zetten. Daarnaast is er sprake van (toekomstige) nieuwe wetgeving op het gebied van de GGZ en de forensische zorg. In deze wetten wordt de nadruk gelegd op het verbinden van zorg en veiligheid, maar ook op ambulantisering van de zorg. Dit kan tot gevolg hebben dat bepaalde doelgroepen eerder en/of sneller terugkeren in de samenleving, met mogelijk gevolgen voor (woon)overlast.

In het najaar van 2014 hebben wij een start gemaakt met de opgave 'Sociale Veiligheid'. Voor deze opgave brengen wij -in samenwerking met betrokken veiligheid- en zorgpartners- in kaart wat de mogelijke implicaties zijn van toekomstige nieuwe wetgeving op de sociale veiligheid in Dordrecht. Vervolgens formuleren wij op basis van een methodiek van scenarioplanning een aantal toekomstscenario's. Aan de hand van het meest waarschijnlijk geachte scenario bepalen wij vervolgens het ambitieniveau van sociale veiligheid in Dordrecht en nemen wij maatregelen om dit ambitieniveau te behalen.

3.1.2. Drank en drugsoverlast

Doel 2015-2018:

Voortzetten van de integrale samenwerking om drank- en drugsoverlast in de stad te beperken.

Rondhangende gebruikers en dealers versterken de onveiligheidsgevoelens van onze inwoners. Voor de kleine groep Dordtenaren die overlast veroorzaken in de stad is extra aandacht. De afgelopen jaren is in de taskforce Overlast integraal samengewerkt met onze partners om deze overlast te beperken en is een adequate werkwijze ontwikkeld met onze partners (inclusief de coffeeshophouders) om ook de overlast bij coffeeshops te beperken. Deze aanpak heeft er voor gezorgd dat de problematiek beheersbaar is in Dordrecht. De werkwijze richt zich op alle aspecten van de overlast en de samenhang daarin. Bewoners wordt op het hart gedrukt vooral te melden bij overlast.

De betreffende overlastgevers krijgen een persoonsgerichte aanpak, waar nodig treffen wij fysieke maatregelen en worden burgemeestersbevoegdheden ingezet. Een aandachtspunt is het waterbedeffect.

Het beheersen van overlast blijft onze bijzondere aandacht houden. Daarbij zijn wij in onze communicatie richting onze bewoners transparant. Drank- en drugsoverlast heeft in bepaalde gevallen een directe relatie met jeugdoverlast en jeugdgroepen (zie 3.2.1). Ook zien wij in bepaalde situaties relaties met de problematiek omtrent ondermijning/georganiseerde criminaliteit (zie 3.3).

3.1.3. Geweld in huiselijke kring en kindermishandeling

Doel 2015-2018:

Voorkomen en bestrijden van geweld in de privésfeer.

Als een mens zich ergens veilig moet voelen dan is dat wel in de eigen privéomgeving. Toch is de kans dat kinderen en volwassenen juist daar slachtoffer worden van geweld groter dan in de publieke ruimte. Het voorkomen en bestrijden van geweld in de privésfeer heeft prioriteit bij alle organisaties die de veiligheid en het welzijn van de inwoners tot hun taak rekenen.

In de regiovisie 'Een veilig thuis' 2014-2016 (regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden) staat verwoord hoe wij willen werken aan het duurzaam beëindigen van geweld in huiselijke kring en kindermishandeling.

Met ingang van 2015 is het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) samengevoegd tot één organisatie met de naam 'Veilig thuis, advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling'. Samen met de sociale wijkteams en de jeugdteams gaat Veilig Thuis een netwerk vormen waarin de lokale en regionale samenwerking vorm krijgt. De samenwerking met justitie vindt plaats in het Veiligheidshuis.

3.1.4. Woninginbraak (High Impact Crimes)

Doelen 2015-2018:

- Verlagen van het aantal woninginbraken in Dordrecht.
- Ontwikkelen van gemeentelijk beleid Stop Heling om de verkoop van gestolen goederen tegen te gaan.

Delicten zoals woninginbraak, overvallen en straatroof maken ernstig inbreuk op de persoonlijke integriteit van slachtoffers en leiden tot onrust in de buurt en/of de stad. Deze zogenaamde High Impact Crimes (HIC) zien wij in Dordrecht vooral op het terrein van woninginbraak.

Sinds 2011 daalt het aantal woninginbraken in Dordrecht. Ondanks dat blijft het verder terugbrengen van woninginbraak belangrijk. De repressieve aanpak van woninginbraak is primair een verantwoordelijkheid voor de politie. De politie heeft een centraal woninginbrakenteam dat gericht is op versterking van de kennis- en informatiepositie en de uitvoering van opsporingsonderzoeken. Naast opsporing en vervolging van daders wordt ingezet op het afpakken van crimineelvermogen en een persoonsgerichte aanpak van woninginbrekers in de Veiligheidshuis.

Politie en de gemeente investeren gezamenlijk in de repressieve aanpak van heling om daders van HIC het zo moeilijk mogelijk te maken om gestolen goederen te verkopen. In het kader van de gezamenlijke aanpak Stop Heling bereiden wij een wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) voor in de zin dat handelaren in tweedehands goederen verplicht worden een Digitaal Opkopers Register (DOR) bij te houden. Voorheen was dit een papieren versie. Dordtse handelaren van tweedehands goederen worden actief benaderd om het DOR te gaan gebruiken en voor de handhaving wordt een bestuurlijk aanpak ontwikkeld. Ook zal het publiek bewust worden gemaakt van de impact van heling.

Naast repressie is een effectieve aanpak van woninginbraken afhankelijk van preventie. Wij zijn in 2014 gestart met een integrale aanpak woninginbraken in de Vogelbuurt.

3.1.5. Fietsdiefstal

Doel 2015-2018:

Verlagen van het % Dordtenaren dat aangeeft slachtoffer te zijn van fietsdiefstal.

Fietsdiefstal is een veelvoorkomend delict in Nederland. In 2012 en 2013 deden in Dordrecht ca. 1000 personen aangifte bij de politie van diefstal van hun brom-snor-fiets. De cijfers van 2014 laten een stijging zien ten opzichte van 2012 en 2013.

Om de strijd tegen fietsdiefstal een nieuwe impuls te geven, is in het vernieuwde fietsbeleid 'Dordt fietst verder!' het speerpunt 'Aanpak van fietsdiefstal' opgenomen.

Wij zijn in 2014 gestart met een integrale aanpak fietsdiefstal in de omgeving van het stationsgebied.

3.1.6. Auto-inbraak

Doel 2015-2018:

Verlagen van het aantal auto-inbraken in Dordrecht.

In Nederland breekt elke 2 minuten een dief een auto open om deze te stelen of om er waardevolle spullen uit te halen. In Dordrecht deden in 2012 881 mensen aangifte bij de politie voor deze vorm van criminaliteit. In 2013 waren dat er 648. De cijfers van 2014 laten een stijging zien van het aantal aangiften t.o.v. 2013.

De gemeente en politie starten, samen met betrokken partners, met ingang van 2015 de ontwikkeling van een gezamenlijke aanpak om het aantal diefstallen van spullen uit en van auto's terug te dringen.

3.2. Jeugd

3.2.1. Jeugdoverlast en jeugdgroepen

Doelen 2015-2018:

- Het aantal hinderlijke en overlastgevende groepen op het huidige niveau houden.
- Beperken van de jeugdoverlast in Dordrecht.

Dordtenaren geven aan zich vooral onveilig te voelen op plekken waar jongeren rondhangen. De aanpak van overlastgevende groepen in Dordrecht heeft een positief effect gehad. Het aantal hinderlijke en overlastgevende groepen in Dordrecht is afgenomen en er zijn geen criminele jeugdgroepen geregistreerd.

De overlastaanpak blijft onverminderd onze aandacht houden. Daarbij wordt de Dordtse aanpak doorontwikkeld van een groeps- naar gebiedsgerichte aanpak.

De problemen in het gebied worden in beeld gebracht en waar nodig worden fysieke maatregelen getroffen. Individuen worden, indien zij overlast veroorzaken in de openbare ruimte, in kaart gebracht. Deze personen worden besproken in een netwerkoverleg, waar zorg- en veiligheidspartners aan tafel zitten. Dit netwerk (Kernteam) bekijkt voor iedere persoon welke problemen er zijn en hoe iemand geholpen kan worden in de vorm van een sociaal aanbod (gericht op o.a. scholing, werk en hulp).

Voor personen die blijven volharden in overlastgevend gedrag wordt bekeken welke bestuur- of privaatrechtelijke mogelijkheden er zijn om druk op hen uit te oefenen. De gemeente werkt daarbij intensief samen met onder politie, belastingdienst en sociale dienst (handhavingsteam).

3.2.2. Kwetsbare jongeren

Doel 2015-2018:

Voorkomen dat jongeren afglijden of dreigen af te glijden naar criminaliteit door hen perspectief te bieden.

Het overgrote deel van de jongeren vindt zonder problemen de weg in de samenleving. Het aantal jongeren dat in aanraking met de politie komt is de laatste jaren gedaald. Deze trend doet zich niet alleen voor in onze regio, maar in heel Nederland.

Een aantal jongeren (onder andere jongeren met een licht verstandelijke beperking) heeft het moeilijk en is kwetsbaar voor criminaliteit en overlast. Om te voorkomen dat jongeren in het criminele circuit terecht komen is vroege signalering van belang. Bij de lokale inbedding van de decentralisatie jeugdzorg is dit een belangrijk uitgangspunt. We zetten in op versterking van de sociale opvoedgeving. Er worden laagdrempelige sociale teams ontwikkeld in de stad. Deze teams hebben uitstekende verbindingen met netwerken, instellingen en jeugdteams.

Het is van belang jongeren die dreigen af te glijden naar criminaliteit een perspectief te bieden. Hierbij speelt de samenwerking met (basis)scholen en bureau leerplicht een belangrijke rol. Binnen de jeugdhulp vervult het Veiligheidshuis een expliciete rol in de verbinding tussen justitie, hulpverleners en gemeente.

Wij monitoren de gekozen systematiek nauwlettend en zullen, waar nodig, maatregelen treffen als blijkt dat interventies niet het gewenste resultaat hebben.

3.2.3. Middelengebruik jongeren

Doelen 2015-2018:

- Terugdringen van het middelengebruik door jongeren onder de 18 jaar.
- Verminderen van het schadelijke alcoholgebruik door jongeren vanaf 18 jaar.

Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en de daarmee gepaard gaande overlast en criminaliteit is een zorg. Vanuit het programma Verzuip jij je Toekomst?! worden activiteiten georganiseerd gericht op het terugdringen van alcoholgebruik en andere middelen onder jongeren. In Verzuip jij je Toekomst?! werken ZHZ gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid onder regie van de Dienst Gezondheid & Jeugd samen met GGZ- instellingen, het Openbaar Ministerie en de politie. Het programma loopt af in 2015. Wij zijn voorstander van het voortzetten van de regionale aanpak en blijven daarbij vasthouden aan de integrale aanpak van beleid, handhaving en voorlichting.

3.2.4. Social media jongeren

Doel 2015-2018:

Vergroten van de kennis over de gevaren van social media bij jongeren en hun ouders/verzorgers.

Digitale media zijn een vast onderdeel geworden in het sociale leven van jongeren. Hierbij blijkt dat men vaak geen inzicht heeft in de eigen digitale kwetsbaarheid. Vooral jongeren zijn slachtoffer/dader van delicten als grooming (digitaal kinderlokken), cyberpesten en bedreigingen via social media. Zowel het voorkomen van daderschap als het voorkomen van slachtofferschap van delicten via social media is belangrijk. Om slachtofferschap te voorkomen zal de weerbaarheid van jongeren moeten worden verhoogd. Wij zullen de bestaande krachten van onze maatschappelijke partners (o.a. onderwijs, bureau Halt en jongerenwerk) bundelen om jongeren en hun ouders te voorzien van de benodigde informatie.

3.3. Ondernijning/georganiseerde criminaliteit

Doelen 2015-2018:

- Bestrijden van ondernijning in Dordrecht, in samenwerking met onze partners.
- Intensiveren van de bestuurlijke aanpak van hennepsteelt.
- Opstellen van een Bestuurlijke Criminaliteitsbeeldanalyse (B-CBA) voor Dordrecht.
- Prioriteiten stellen op grond van de Bestuurlijke Criminaliteitsbeeldanalyse (B-CBA).

Georganiseerde criminaliteit speelt zich doorgaans in het verborgene af. Veel burgers merken in hun dagelijkse leven weinig tot niets van georganiseerde criminaliteit. Drugshandel, georganiseerde hennepsteelt, witwassen, uitbuiting, mensenhandel, cybercrime en vastgoedfraude zijn voorbeeld van criminele economische activiteiten die de samenleving ondernijnen. De winst die criminelen hier mee maken, gebruiken ze om hun macht uit te breiden. Zij zijn vaak moeilijk te pakken. Door hun activiteiten tasten zij de rechtsorde aan. Ondernijnde activiteiten vinden veelal in georganiseerd verband of in (fluïde) netwerkverbanden plaats. Samen met onze veiligheidspartners hechten wij veel waarde aan de aanpak van alle vormen van ondernijning omdat deze vorm van criminaliteit zeker op langere termijn onze samenleving ondernijnt, door vermenging van onder- en bovenwereld, door ontwrichting van economische branches en het maatschappelijk- en financieel economisch verkeer en door (bewuste of onbewuste) corrumpering van cruciale onderdelen van onze rechtstaat. Ook ingrijpende aantastingen van grondrechten van individuen, zoals gedwongen prostitutie of arbeidsuitbuiting, worden gezien als ondernijnd.

Wet BIBOB

De wet BIBOB (Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) is één van de instrumenten van de gemeente om de verwevenheid tussen het legale en illegale circuit te stoppen. Criminele organisaties zijn soms afhankelijk van vergunningen, subsidies of aanbestedingen (bijvoorbeeld voor het creëren van witwasconstructies).

Deze wet geeft de gemeente mogelijkheden om bedrijven en personen te screenen. Screening is mogelijk bij een aanvraag voor een vergunning, subsidie of aanbesteding waarop de wet van toepassing is en bij het aangaan van vastgoedtransacties door de overheid.

Hennepsteelt

Hennepkwekerijen zijn in het algemeen brandgevaarlijk, leveren voor de omgeving overlast op en brengen aanloop van criminele personen met zich mee. Zij bieden bovendien de ruimte om op illegale wijze geld te verdienen. De strafrechtelijke aanpak alleen blijkt onvoldoende om ervoor te zorgen dat het starten en exploiteren van hennepkwekerijen wordt ontmoedigd. Hierbij speelt ook een rol dat de pakkans en strafmaat door de exploitanten relatief laag worden ingeschat.

Voor een intensivering van de bestuurlijke aanpak van hennepsteelt is een aanvulling op het gemeentelijk handhavingsbeleid in voorbereiding.

Wij hebben de nadrukkelijke wens om te komen tot een meer gestructureerde aanpak, waarbij straf- en bestuursrechtelijke sporen flankerend worden ingezet. Optreden langs de bestuurlijke weg kan een effectief 'nevenspoor' zijn, zeker om te voorkomen dat herhalingen van overtredingen plaatsvinden.

Het is van belang dat toezicht, opsporing, vervolging en de mogelijke inzet van bestuurlijke en fiscale instrumenten goed op elkaar worden afgestemd. Openbaar ministerie en politie kunnen de exploitant van een hennepkwekerij wel strafrechtelijk vervolgen en de kwekerij (doen) ontmantelen. De burgemeester kan besluiten dat een gebouw dat hiervoor wordt gebruikt, voor kortere of langere tijd wordt gesloten.

Bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyse

Om een beter beeld te krijgen van de ondernijnde activiteiten in Dordrecht start het RIEC, in nauwe samenwerking met ons en de andere partners, in 2015 met het ontwikkelen van een Bestuurlijke Criminaliteitsbeeldanalyse (B-CBA) voor de gemeente Dordrecht. Deze B-CBA levert meer inzicht in de huidige ondernijningsactiviteiten in Dordrecht. Op basis daarvan zijn wij in staat om prioriteiten te stellen.

3.4. Fysieke Veiligheid

3.4.1. Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Doel 2015-2018:

Versterken van de gemeentelijke risico- en crisisbeheersing.

De gemeentelijke rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt binnen de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid versterkt door taken te bundelen en processen en planvorming te uniformeren. Versterking van de samenwerking binnen de regio ZHZ gaat gepaard met het verder professionaliseren en uniformeren van de crisisbeheersing.

Om gemeenten op ambtelijk niveau beter te vertegenwoordigen in de veiligheidsregio is in 2014 Bureau Gemeenten binnen de VRZHZ vormgegeven.

Bureau Gemeenten faciliteert de onderlinge afstemming tussen de gemeenten in afstemming met de adviseurs risicobeheersing en bevolkingszorg. Daarnaast bereidt het bureau gemeenten besluitvorming over gemeentelijke risico- en crisisbeheersing op bestuurlijk niveau voor, initieert en coördineert gezamenlijke activiteiten van de gemeenten.

Het bureau is de schakel tussen de gemeenten en de andere bij crisisbeheersing betrokken partijen. Met haar activiteiten draagt het Bureau Gemeenten bij aan de versterking van de gemeentelijke risico- en crisisbeheersing tegen de achtergrond van de Wet veiligheidsregio's.

3.4.2. Externe veiligheid

Doel 2015-2018:

- Verhogen van de externe veiligheid rondom het spoor (ruimtelijke lobby).
- Beheersen van de risico's door transport van gevaarlijke stoffen tot een acceptabel niveau.
- Actualiseren van het toetsingskader externe veiligheid met als doel het gemeentelijke veiligheidsbeleid in lijn te brengen met de landelijke ontwikkelingen.

Externe veiligheid heeft betrekking op de productie, de op- en overslag en het transport van gevaarlijke stoffen. De grootste bron van onveiligheid in de Drechtsteden wordt gevormd door het transport van gevaarlijke stoffen (met name over het spoor). Dordrecht c.q. de Drechtsteden maken deel uit van belangrijke Europese corridors: de verstedelijkte zone tussen Amsterdam en Antwerpen en de industriële zone tussen de mainports Rotterdam, Antwerpen en het achterland.

De ligging van Dordrecht aan de transportcorridors (A16, N3, spoor en water) is een belangrijke vestigingskwaliteit.

Spoorvervoer

Een keerzijde van deze ligging is het vervoer van gevaarlijke stoffen over alle transportcorridors. Dit leidt met name op het spoor, vanuit het oogpunt van veiligheid, tot onacceptabele risico-overschrijdingen en tot beperkingen in ontwikkelmogelijkheden.

Het doorgaande spoor Kijfhoek-Moerdijk is een veelgebruikt goederenspoor met een groot aandeel gevaarlijke stoffen, dat zorgt voor overschrijdingen van de oriënterende waarde van het groepsrisico. Met als gevolg dat bewoners en bedrijven rond het spoor in Dordrecht en Zwijndrecht niet veilig kunnen wonen en werken. Tegelijk zorgt dit er voor dat de gebieden rond de stations niet te ontwikkelen zijn zoals we graag zouden willen. Met name rondom station Dordrecht kan geen aantrekkelijk centrummilieu worden gemaakt dat de binnenstad en daarmee de Drechtsteden verder versterkt.

Om de veiligheid rondom het spoor een impuls te geven werken wij aan een pakket bronmaatregelen zoals betere treinen en nieuwe infrastructuur. Om dit te bewerkstelligen is het onderhouden van het strategische netwerk essentieel. Daarnaast zetten we in op een pakket ruimtelijke maatregelen zoals bebouwingsvrije zones langs het spoor en een kritische blik op functies die we in de spoorzone toestaan.

Wegvervoer

Ook de N3 heeft een belangrijke functie in het vervoer van gevaarlijke stoffen, de N3 fungeert immers als omleidingroute gevaarlijke stoffen voor de Drechtunnel. Analoog aan het spoor wordt ook hier de oplossing gezocht in het creëren van bebouwingsvrije zones langs de N3 en een kritische blik op de functies die we in het gebied rondom de N3 toestaan.

De N3 blijft, ook in de toekomst, een belangrijke functie houden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen van en naar de Rotterdamse havens. Omdat de externe veiligheid op de N3 vooral wordt beïnvloed door de mate van verkeersveiligheid, is de aanpak van de aansluitingen met de A15 en A16 van belang.

Voor het goederenvervoer tussen de havens van Rotterdam en Moerdijk/Antwerpen willen we op de langere termijn meer vervoer over water, via buisleidingen en natuurlijk aanleg van de A4-zuid. We agenderen dit bij rijk, provincie en regionale partners.

Bedrijven

De ligging van Dordrecht aan de transportcorridors (A16, N3, spoor en water) is een belangrijke vestigingskwaliteit, ook voor bedrijven die gevaarlijke stoffen bewerken, op- en overslaan. Deze bedrijven zijn voornamelijk gevestigd aan de westzijde van de stad. Momenteel doen zich in relatie tot deze bedrijvigheid geen veiligheidsknelpunten voor. Zowel de structuurvisie Dordrecht 2040 (vastgesteld in 2013) en het milieubeleidsplan (vastgesteld in 2012) geven randvoorwaarden voor de vestiging van risicorelevante bedrijven waarmee veiligheidsknelpunten voor de toekomst worden voorkomen.

Aanwezige risicorelevante bedrijven worden aan de hand van een vastgestelde handhaving- toezichtstrategie op regelmatige basis gecontroleerd.

3.4.3. Brandveilig leven

Doel 2015-2018:

Ondersteunen en adviseren van burgers, ondernemers en instellingen om brand te voorkomen en risico's bij brand te beperken.

Branden veroorzaken veel leed en kunnen worden beperkt door bewoners, ondernemers en instellingen meer bewust te maken van de risico's. Het is van belang dat zij gestimuleerd worden om hun verantwoordelijkheid te nemen en zelf maatregelen treffen.

De gemeentelijke taken zijn belegd bij de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZH) en de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid. De brandweer van VRZH heeft als doelstelling een kwalitatief goede brandweezorg te realiseren, die als gevolg van de regionalisering met ingang 2013, efficiënter moet gaan werken.

Naast de borging van de kwaliteit van de organisatie, richt de vernieuwde brandweezorg zich op de voorkant van de veiligheidsketen. De afgelopen periode heeft de brandweer gewerkt aan een nieuwe ontwikkeling, waarbij zij zich meer gaat profileren als brandveiligheidsambassadeur en hiervoor actief de partners en de samenleving opzoekt.

De brandweer adviseert hierbij als expert en ondersteunt en coacht burgers, ondernemers en instellingen bij het behalen van hun brandveiligheidsdoelen. Door te netwerken, te verbinden en te inspireren positioneert de brandweer zich dusdanig dat het vanzelfsprekend is voor de partners om in contact te komen als brandveiligheidsvraagstukken zich voordoen.

3.4.4. Verkeersveiligheid

Doelen 2015-2018:

- Stimuleren van veilig gedrag in het verkeer.
- Reduceren van aantal verkeersslachtoffers.

Verkeersveiligheid is een zaak van ons allemaal. De dood van een naaste, of het moeten dragen van zwaar letsel na een ongeval, grijpt diep in de levenssfeer van mensen in. Daarnaast heeft verkeersveiligheid ook grote consequenties voor de economie, volksgezondheid en sociale voorzieningen. Voortdurende collectieve aandacht voor dit onderwerp blijft nodig. De laatste jaren nemen het aantal doden en ernstige slachtoffers weer toe.

Als basis voor het ontstaan van verkeersongevallen is in de meeste gevallen (schatting ca. 90-95%) enige vorm van menselijk falen aan te wijzen. Investeren in "de mens" om de verkeersveiligheid te bevorderen vinden wij, naast investeringen in infrastructuur en voertuigveiligheid, dan ook van groot belang.

Onder verantwoordelijkheid van Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid (RPV) worden in de Drechtsteden activiteiten georganiseerd om blijvend aandacht voor verkeersveiligheid te houden o.a. door middel van verkeerseducatie, handhaving, onderzoek en communicatie.

3.4.5. Waterveiligheid

Doel 2015-2018:

Het in kaart brengen van de kansrijkheid van de Dordtse meerlaagsveiligheidsstrategie

Het klimaat verandert. Dat kan invloed hebben op de waterveiligheid. Dordrecht is daar graag goed op voorbereid. We investeren al een behoorlijke tijd in kennis over waterveiligheid. Dankzij opgedane kennis en ervaring op het gebied van hoogwaterbestendig bouwen en onderzoek naar overstromingsrisico's en wateroverlast door veranderende neerslag heeft Dordrecht een strategie ontwikkeld voor waterveiligheid.

Deze kennistrjecten hebben opgeleverd dat we in Dordrecht op een andere manier willen omgaan met waterveiligheid. We willen verder kijken dan bescherming door dijken en evacuatie. Dat vinden we noodzakelijk, omdat evacuatie van het eiland bij een grote overstroming waarschijnlijk niet mogelijk is: alle gebieden om ons heen en de wegen er naartoe liggen lager of net zo laag.

Voor Dordrecht hebben we de meerlaagsveiligheidsstrategie ontwikkeld. Met die strategie willen we zorgen dat Dordrecht bij een grote overstroming niet afhankelijk wordt van de omgeving, maar zelf kan blijven functioneren. Dat vraagt iets van de bewoners en ondernemers, van de manier waarop de stad is gebouwd en ingericht en van de begeleiding door de overheid. De strategie wordt samen met het rijk en andere overheden verder uitgewerkt in een MIRT onderzoek (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). Op dit moment zijn we aan het kijken of de strategie kansrijk genoeg is om echt uit te voeren. Al jaren is Dordrecht trekker van (internationale) kennistrjecten die zich richten op waterveiligheid. Met andere steden, publieke partijen en kennisinstellingen werd en wordt beschikbare kennis gedeeld en worden gezamenlijk projecten (experimenten) en onderzoeken uitgevoerd. Dordrecht heeft als ambitie om 'living lab' oftewel proefterrein te zijn voor vernieuwingen op het gebied van Waterveiligheid.

Het deltaprogramma is een nationaal programma om de waterveiligheid en de zoetwatervoorziening in Nederland op orde te houden. Gemeente Dordrecht levert een actieve bijdrage aan het Deltaprogramma. In de loop van 2015-2018 worden vanuit het Deltaprogramma beslissingen genomen over hoe we in Nederland met water omgaan. Deze beslissingen hebben invloed op hoe we in Dordrecht om kunnen gaan met waterveiligheid.

3.5. Overige prioriteiten

3.5.1. Veiligheid Winkelgebieden en Bedrijventerreinen

Doelen 2015-2018:

- Voortzetten en uitbreiden van het Keurmerk Veilig Ondernemen in de winkelgebieden.
- Vasthouden van het veiligheidsniveau op de bedrijventerreinen.

Alle ondernemers kunnen er over meepraten: vandalisme, agressie of diefstal. Het is een gemeenschappelijk probleem, dat eigenlijk alleen door middel van samenwerking kan worden aangepakt. Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) verbetert op een gestructureerde manier de veiligheid van winkelgebieden (KVO-W) en bedrijventerreinen (KVO-B). Duurzame samenwerking tussen ondernemers, gemeente, politie en brandweer staat hierbij centraal.

Eind 2014 hebben de partners van het winkelgebied Binnenstad het KVO ontvangen. Hier is een flinke periode van voorbereiding aan vooraf gegaan. Samen met onze partners zetten wij ons in om het in 2014 behaalde keurmerk in de binnenstad alsmede de eerder behaalde keurmerken in de winkelgebieden van Oud- en Nieuw Krispijn voort te zetten.

Daarnaast activeren wij partners in andere winkelgebieden om het Keurmerk Veilig Ondernemen te verkrijgen. De bedrijventerreinen van de Westelijke Dordtse Oever (Zeehaven, Louter Bloemen en de Dordtse Killen) zijn KVO-B gecertificeerd. In dat kader zijn er collectieve beveiligingssystemen, camerabewaking, kentekenregistratie, slagboominstallaties, etc. en worden periodieke schouwrondes gehouden.

Op de terreinen 1^e, 2^e en 3^e Merwedehaven is geen sprake van collectieve beveiliging. Voor de bedrijventerreinen houden wij vast aan het bestaande hoge veiligheidsniveau.

3.5.2. Veilig Publieke Taak

Doel 2015-2018:

Verminderen van VPT-gerelateerde incidenten in Dordrecht

Werknemers met een publieke taak kunnen te maken krijgen met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Dit geldt voor onze gemeenten, maar ook voor de organisaties met een publieke taak binnen onze gemeente. Agressie en geweld kunnen niet alleen grote persoonlijke gevolgen hebben voor medewerkers en politieke ambt dragers, maar ook een goede uitoefening van de taak in de weg staan. Wij vinden dat agressie, geweld en bedreigingen nooit getolereerd mogen worden.

Om deze vorm van geweld te verminderen nemen wij binnen onze organisatie maatregelen gericht op onder meer het formuleren van wat acceptabel gedrag is, het melden en registreren van incidenten, het trainen van medewerkers en het bevorderen van het doen van aangifte. Verder gaan wij lokale werkgevers met een publieke taak hiertoe stimuleren.

3.5.3. Informatie Veiligheid

Doel 2015-2018:

Aanscherpen van het lokale informatie beveiligingsbeleid op basis van het Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten.

Gemeenten krijgen steeds meer mogelijkheden om burgers digitale diensten te bieden (bijvoorbeeld DigiD), maar daar staat tegenover dat er ook gevaren aan kleven (denk aan bedrijfsspionage, hacken) waar gemeenten zich tegen moeten wapenen. Daarbij is de integriteit van de medewerkers die de gegevens beheren en/of de informatie inzien zeker zo van belang. De continuïteit van de gemeentelijke bedrijfsvoering is geheel afhankelijk geworden van de veiligheid en ICT-systemen en –processen. Informatieveiligheid is geen zuiver technische aangelegenheid en behoeft ook nadrukkelijk bestuurlijke aandacht.

Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers en organisaties ook voor gemeenten van groot belang. Uitval van computers, het in ongerede raken van gegevens bestanden of het door onbevoegden kennismaken dan wel manipuleren van bepaalde gegevens kan ernstige gevolgen hebben voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en het primaire proces. Een betrouwbare, beschikbare en correctie informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten.

Maar beveiligingsincidenten gaan over meer dan geld alleen. De overheid beheert veel persoonsgegevens. Als de overheid de beveiliging hiervan niet voldoende kan waarborgen, kan het vertrouwen in de overheid in het geding zijn. Incidenten hebben aangetoond dat de informatiebeveiliging nog niet op het noodzakelijke niveau is. Daarom maken we werk van informatieveiligheid. Dit doen we door ons informatie beveiligingsbeleid verder aan te scherpen en een actieplan te maken, en uit te voeren, op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (= BIG; standaard van VNG).

4. Integrale Handhaving 2015-2018

4.1. Inleiding

De gemeente Dordrecht heeft de afgelopen 15 jaar de inzet en professionalisering van de handhaving voortvarend ter hand genomen. Aanleiding hiervoor waren ontwikkelingen op het gebied van handhaving binnen en buiten de organisatie. De vuurwerkramp in Enschede en de cafébrand in Volendam deden in heel het land de roep om handhaving versterken.

Onder handhaving wordt verstaan de keten van activiteiten (van een goed gesprek tot het toepassen bestuursdwang) gericht op de bevordering van het naleven van regels en voorschriften door burgers en bedrijven. Voorop staat dat de gemeente in het naleven van regels het goede voorbeeld geeft.

Er was behoefte aan centrale regie op de (kwaliteit van de) handhaving en aan kaders bij de uitvoering daarvan. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid ging voor de gemeente de vergunningverlening en handhaving van de bebouwde ruimte verzorgen. Handhaving kreeg een belangrijke rol binnen de taskforces die in het leven werden geroepen om de gemeentelijke problemen op het gebied van overlastgevend personen en de huisvesting van arbeidsmigranten aan te pakken.

In maart 2011 is het Integraal Handhavingsprogramma 2011-2014 vastgesteld. Het bevatte gemeentelijk handhavingsbeleid op hoofdlijnen en per gemeentelijke activiteit een beschrijving van prioriteiten en doelstellingen met daaraan gekoppeld een eigen cyclus van jaarplannen en jaarverslagen

Anno 2014 is de handhaving goed georganiseerd. Op operationeel niveau wordt professioneel gewerkt met jaarplannen en jaarverslagen. Vooral hierdoor is de meerwaarde van het Integraal Handhavingsprogramma afgenomen. Daarom is ervoor gekozen om voor de periode 2015-2018 een visie en uitgangspunten van handhaving op te nemen in dit IVP. Op basis hiervan wordt een actieplan opgesteld waarin aanwijzingen worden gegeven voor de prioriteiten en doelstellingen.

4.1. Visie en uitgangspunten

Dordrecht maakt thans ontwikkelingen door die aanleiding geven voor het aanbrengen van accenten op de wijze waarop met handhaving wordt omgegaan. De zorg voor veiligheid en leefbaarheid is steeds minder alleen een taak van de overheid. De overheid werkt steeds meer toe naar het integraal aanpakken van problemen

samen met andere partners. De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat hierbij centraal. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat de overheid ook weer niet te veel verantwoordelijkheid uit handen kan geven. In het omgevingsrecht hebben wijzigingen plaatsgevonden die meer vergunning vrij bouwen mogelijk maken. Dit leidt tot een toename van het aantal verzoeken om handhaving. Indien sprake is van een overtreding, geldt voor de overheid een beginselplicht tot handhaving. Verder verwachten wij door bezuinigingen op het sociaal domein dat de druk op kwetsbare personen in de samenleving groter zal worden, waardoor op het terrein van veiligheid en leefbaarheid meer inzet van handhaving nodig zal zijn.

In de zoektocht naar een nieuwe balans tussen verantwoordelijkheid geven en verantwoordelijkheid nemen, speelt de positie van handhaving een belangrijke rol. Waar de veiligheid in het geding is of sprake is van een gevaarlijke situatie, is het noodzakelijk met gezag te corrigeren, hetgeen veelal wil zeggen handhaven door het toepassen van juridische middelen, zoals een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang. Hier ligt geen ruimte voor de burger om te participeren. Deze ruimte is er wel daar waar de leefbaarheid onder druk komt. Hier kan de overheid de samenleving bij haar acties betrekken en is het mogelijk om andere middelen ter bevordering van het naleven van regels in te zetten, zoals het aanspreken van burgers op hun gedrag. In deze context wordt het toepassen van juridische middelen als een uiterste middel gebruikt.

Het voorgaande vraagt om een keuze voor een gemeente die zich naast de burger stelt, die partijen bij elkaar brengt en stimuleert dat burgers zelf initiatieven nemen. Het vraagt daar waar mogelijk om een keuze voor handhaven in de vorm van het bevorderen van naleefgedrag. De gemeente moet burgers verleiden om zich uit eigen beweging aan de regels te houden. Het vraagt tenslotte om een keuze voor pragmatisch handhaven, waarbij per geval wordt bekeken hoe handhaving het meest efficiënt en effectief kan gebeuren. Samengevat luidt de nieuwe visie op handhaving aldus:

Handhaving is samenwerkend (met de burger), pragmatisch en gericht op het bevorderen van naleving van regels.

Deze visie past bij de huidige cultuur. De burger is mondiger en dankzij nieuwe media goed uitgerust om zijn eigen verantwoordelijkheid op te pakken. Deze richting sluit aan bij het huidige politieke klimaat, waarin de samenwerking met de stad en de burger centraal staat. En het past bij de huidige economische tijd. Dordrecht moet in 2018 beduidend minder uitgeven. De focus op naleving kan handhaving als sluitstuk ontlasten en aldus op de langere termijn kostenbesparend werken.

Bij deze nieuwe visie horen de volgende uitgangspunten.

Handhaving is samenwerken.

Er wordt samengewerkt binnen de ambtelijke organisatie, zodat kan worden gewerkt aan het bevorderen van het naleefgedrag. Daarnaast wordt samengewerkt met externe partners, zodat meer slagkracht kan worden georganiseerd en de meest effectieve maatregel kan worden ingezet.

Handhaving is pragmatisch.

Er is een breed palet aan maatregelen mogelijk. Daaruit wordt voor elk geval een maatwerkoplossing gekozen.

Handhaving is vertrouwen geven.

Burgers krijgen daar waar de leefbaarheid in het geding is de mogelijkheid om de urgent ervaren problemen van hun wijk naar voren te brengen en invloed uit te oefenen op de daarop te nemen maatregelen. Indien de veiligheid in het geding is, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid en beslist zij over de te nemen maatregelen.

Handhaving is verantwoordelijkheid nemen.

Uitgaan van vertrouwen brengt een grote eigen verantwoordelijkheid voor de burger met zich mee. De ernst van het incident of de overtreding en de rol van de burger daarin zijn bepalend voor de zwaarte van de maatregel.

Handhaving is het bevorderen van naleving.

Er is nadrukkelijke aandacht voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van regels (inclusief deregulering). Naleving bevorderen gebeurt door stimuleren, enthousiasmeren, voorlichting, een goed gesprek en, waar het niet anders kan, door het toepassen van juridische middelen

5. Uitvoering en organisatie

5.1. Bestuurlijke coördinatie

De raad stelt de kaders voor het veiligheidsbeleid. Zoals al in hoofdstuk 2 is beschreven, zijn de traditionele verantwoordelijkheden van de burgemeester voor de openbare orde en veiligheid in de afgelopen jaren verder aangevuld en ingebed in een veel breder vormgegeven integraal veiligheidsbeleid. Veiligheidsbeleid is daarmee een college-brede aangelegenheid geworden en is als facetbeleid terug te vinden in vrijwel alle portefeuilles van het college en sectoren binnen de ambtelijke organisatie. De noodzaak het beleid in samenhang en in samenwerking vorm te geven wordt in de komende jaren alleen maar sterker.

De coördinatie van de bestuurlijke regie op leefbaarheid en veiligheid is belegd bij de wethouder met de portefeuille Leefbaarheid en Veiligheid. De kern van de bestuurlijke regie ligt op het snijvlak van leefbaarheid, openbare orde, zorg en jeugd en de integrale aanpak van (sociale) veiligheidsvraagstukken in de stad. Uiteindelijk is het gehele college verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleidskader.

De burgemeester heeft een speciale rol ten opzichte van de openbare orde. De politie heeft twee opdrachtgevers de burgemeester (openbare orde) en het Openbaar Ministerie (strafrechtelijke handhaving). De politie is tevens gebonden aan de landelijke en regionale prioriteiten en targets. In de driehoek vindt afstemming plaats waar de capaciteit van de politie wordt ingezet.

5.2. Ambtelijke coördinatie

Om als college sturing te kunnen geven moeten de verantwoordelijkheden binnen de ambtelijke organisatie duidelijk belegd zijn. De verantwoordelijkheden van de in dit beleidskader genoemde thema's is belegd bij de verschillende sectoren. De portefeuillehouder voor een bepaald thema moet de verantwoordelijk sectordirecteur kunnen aanspreken over de voortgang. De verantwoordelijkheid voor het opstellen van het beleidskader en de tweejaarlijkse actieplannen ligt bij de sector Stadsbestuurscentrum (SBC), afdeling Openbare Orde en Veiligheid en Kabinet. Deze afdeling is tevens verantwoordelijk voor de tussentijdse rapportages, waarin de stand van zaken van het beleid wordt weergegeven. Binnen de directieraad is de portefeuille Veiligheid belegd bij de directeur van het SBC.

Bij het opstellen van de actieplannen en de uitvoering van de acties en maatregelen zijn de diverse interne en externe partners onmisbaar. We spreken niet voor niets van een integraal veiligheidsbeleid. Op ieder niveau vindt afstemming plaats met betrokken interne en externe partners.

5.3. Communicatie

De strekking van de kernboodschap van in te zetten communicatie uitingen en acties is het 'Samen werken aan een veilige stad'. Met de aanpak van en het communiceren over veiligheid zetten we in op de objectieve veiligheid en de veiligheidsbeleving van inwoners. De cijfers laten een positieve ontwikkeling zien, terwijl het 'gevoel' van veiligheid gelijk is gebleven. Inzet is dat mensen zich niet onveilig voelen dan dat nodig zou zijn op basis van objectieve informatie.

Informereren van inwoners over de veiligheid en leefbaarheid in de stad.

We nemen zelf het initiatief om de inwoners te informeren over actuele ontwikkelingen. We communiceren over positieve resultaten. Maar ook over ontwikkelingen die niet gewenst zijn en wat we daar als gemeente, met partners en/of samen met bewoners aan kunnen doen. Door zelf het initiatief te nemen, laten we als gemeente zien dat het ons serieus is. Momenten hiervoor zijn bijvoorbeeld (positieve) resultaten bij een speciale aanpak in een wijk, buurt of de stad.

Stimuleren en activeren van de eigen kracht van de burger en zijn sociale omgeving (positieve beïnvloeding).

Als we van inwoners verwachten dat zij zelf iets doen om de veiligheid in hun eigen huis, directe omgeving, buurt of stad te verbeteren, is communicatie alleen niet voldoende. Samen werken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke- en veiligheidspartners en gemeente is de sleutel voor vermindering van overlast, verloedering en criminaliteit. Oplossingen in de breedte zoeken, handen ineens slaan en uitvoering op elkaar afstemmen. De focus moet liggen op (persoonlijke) communicatie in de wijken, bij voorkeur met het middelen die in de wijk al worden gebruikt. Naast de traditionele middelen maken we gebruik van sociale media en nieuwe toepassingen daarvan, onder andere via DordtVeilig.

Om bewoners te stimuleren en te activeren is het zaak hen te vragen wat er beter kan en hoe zij zelf kunnen bijdragen en hen ook daadwerkelijk een rol te geven bij de uitwerking en uitvoering van plannen. Bij de uitwerking van de onderdelen uit het actieplan zal communicatie deel uit maken van het plan van aanpak.

5.4. Planning

Het beleidskader Integraal Veiligheidsprogramma 2015-2018 scheidt de voorwaarden voor de komende vier jaar. Het college stelt daarbij iedere twee jaar een actieplan integrale veiligheid vast, waar alle prioriteiten nader worden uitgewerkt. Dit actieplan wordt ter kennis gebracht aan de gemeenteraad,

Na vaststelling van het beleidskader ziet de planning er als volgt uit:

2015:

1e kwartaal: Vaststelling college B&W Actieplan 2015-2016 + informeren Raad.

4e kwartaal: Tussentijdse rapportage commissie Bestuur en Middelen.

2016

3e kwartaal: Tussentijdse evaluatie IVP 2015-2018 Commissie Bestuur en Middelen.

4e kwartaal: Vaststelling college B&W Actieplan 2017-2018 + informeren Raad.

2017

3e kwartaal: Tussentijdse rapportage commissie Bestuur en Middelen.

2018

3e kwartaal: Evaluatie beleidskader 2015-2018 + voorbereiding beleidskader 2019-2022 Commissie Bestuur en Middelen.

4e kwartaal: Vaststelling Raad beleidskader 2019-2022.
